



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Motiva confessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

terra cordis nostri, ut semen verbi, & gratiæ Dei recipiat, & per illud fructus bonorum operum producat. Corn. hic.

Effuderunt in conspectu Domini &c. 1. Reg. 7. 6. in signum penitentia, qui perfecte idololatriæ, & peccatis, renuntiabant. q. d. sicut aquam hanc, sic & cor nostrum, omniaque ejus vitia, effundamus coram Domino, profitentes, nos ea detestari, poenitere, & aquam hanc vice lacrymarum fundere. Optaremus pro peccatis tot lacrymas fundere, quot sunt guttæ in situla; sed quia id facere nequimus; hinc pro eis aquam effundimus. Corn. hic.

Saul in eo, quod, David citharam percutiente, refocillabatur, & levius habebat, 1. Reg. 16. 23. & recedebat ab eo spiritus malus, inimicos Dei significat pro parte illorum; qui, auditâ dulcissimâ prædicatione Christi ad penitentiam invitantis, ad fidem ejus convertuntur, & refocillantur, depositis peccatorum oneribus; & per confessionem recedit ab eis diabolus. S. Rupert. l. 2. in lib. Reg. c. 2.

Vix Domini constringentis cedros. Psalm. 28. 5. quâ Sacramentum Penitentia perficuntur. de Ponte in Cant. 2. Exh. 8. §. 1.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus. Psalm. 50. 19. Cum mala tua confiteris, sacrificium est Deo spiritus contribulatus. S. Bern. ep. 112.

Flores apparuerunt &c. Cant. 2. 12. Notantur hic tres actus Penitentia: contritio per flores; confessio per vocem turturis; satisfactio per putationem. Huc facit, quod turtur sit Penitentia Symbolum: nam post mortem conjugis perpetuo gemit, & moeret. Quare nunquam in viridi ramo, ut antè; sed semper in arido, refidet. Nunquam in aqua seipsam inspicit; nec aquam claram, & elimem, ut antè; sed turbidam, & limosam; bibit: imò aquam limpida pedem turbat, antequam bibat; uti tradunt Physi. ci. Corn. hic.

Dicitur 1. Machab. 2. 65. 66. quod *Mathathias*, moriens substituit sibi *Simonem*; & *Judam*. *Mathathias donum gratia*; *Simon audiens merorem*, id est, contritio; *Judas confessio*. Hos duos debemus in nobis substituere, si forte moriatur aliquando *Mathathias*; id est, gratia Dei Hugo Card. in Gen. c. 13.

Ex Novo.

Et tu Bethlehem, terra Juda, nequam minima es. Matth. 2. 6. S. Bern. l. 2. de Nat. B. V. Bethlehem domus panis; Juda sonat Confessionem. Confitere ergo; & Bethlehem domus panis fies; id est, omni oppleberis abundantia. Escob. tit. 1. mir. Christ. l. 7. Obier. 8.

Remansit Jesus. Luc. 2. 43. Qui perdit Christum per peccatum, non potest ipsum invenire, nisi post triduum Contritionis, Confessionis, Correctionis, S. Vinc. Ferr. D. infra Oct. Epiph. l. 4.

Piscina, Jo. 5. 2. est Penitentia. Sicut enim nihil dignum erat offerri Domino ad literam; nisi prius in ea lavaretur; ita nullus est dignus Deo offerri spiritualiter, nisi prius sit lotus per penitentiam. In probatica piscina oves lavabantur ad immolandum. Hugo Card. hic.

Lazare veni foras. Jo. 11. 43. acsi aperte cuilibet mortuo in culpa diceretur: cur reatum tuum intra conscientiam tuam abscondis? S. Greg. hom. 26.

Sicut puer rumpit vestem veterem, ut citius habeat novam, sic bonus Penitens lacerat faccum carnis, ut citius anima suæ acquirat stollam felicitatis aeternæ. S. Bonavent. 1. diet. sal. c. 2.

§. II.

Motiva Confessionis.

Primum

Petit illam à nobis Deus.

Adam ubi es? Gen. 3. 9. Vocabat hominem ad cor suum, ut penitens responderet: heu! in prævaricatione sum! S. Rupert. l. 2. de oper. S. Spir. c. 3. Ad confessionem provocat, dum interrogat. Vult eum fateri peccatum; dum ab eo inquit admittit. Querit misereri, dum eum reo de culpa loquitur. S. Chrys. hic 1. de lapsu primi hom. Ad hoc requisiti fuerant; ut peccatum; quod transgrediendo commiserant; confitendo delerent. Unde & serpens ille persuasor, qui non erat revocandus ad veniam; non est de culpa requisitus. S. Greg. l. 22. mor. c. 13.

Ubi est Abel frater tuus? Gen. 4. 9. Multa, & immensa, Dei patientia est: non enim interrogat; quasi ignoret; sed ipsum id agit, quod & patri ipsius fecerat. Nam quemadmodum illum; cum se præ confusione nuditatis tegeter; rogabat, ubi es? non ignorans; sed fiducia occasiones illi præbens; ut per confessionem peccati delictum ipsius ablueretur; ita & nunc rogat Cain. S. Chrysostomus hom. 19. hic.

Unde venis? Gen. 16. 8. Querit Angelus; non quod nesciat, sed ut confessionem peccati eliciat. Corn. hic.

Juda, osculo Filium hominis tradis? Luc. 22. 48. Cur, Domine, hominis spurcissimi nomen assumis? S. Cyrill. Jerol. catech. 2. Hoc ad ipsum dicit; admonens eum per nominis appellationem, quod accepisti argentum, confitere cito. Bæza t. 2. l. 6. c. 3. §. 28.

Vade voca virum tuum. Jo. 4. 16. Sciebat Dominus, Samaritanam non habere virum; & tamen ait: *vade, voca virum tuum*, illam ad humilem peccatorum veniam adducens: nam nil salubrius suadet peccatori, quam confessio. Bæza ib.

Vis sanus fieri? Jo. 5. 6. Querit Jesus, si vult sanus fieri? ut ore profiteretur malum. Sim. Cass. l. 5. c. 27.

Secundum
Placat DEum, arvertit poenam, justificat.
Ex Veteri, & Novo.

Occidi virum in vulvum meum, & adolescentulum in livorem meum. Gen. 4. 23. Nonne dictum est Gen. 4. 24. Omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur? Et tamen non multum post Cain occisus est à Lamech teste S. Hier. in quæst. hebr. item ep. 125 ad Damasc. 9. 1. Et tamen nulla poena legitur. Theodoret. q. 44. in Gen. poenam evasit propter peccati confessionem; & contra se ferens sententiam; evitavit divinam. Mendoza in 1 Reg. 7. Grave peccatum Judas, & Thamar, commiserunt; sed in hanc capitale supplicium decernitur, non in illum. *Produce, inquit, eam, ut comburatur.* Gen. 38. 24. Imò nunquam Judas hujus peccati reus, vel accusatur, vel nominatur. Nec immerito: quia peccatum agnovit, & confessus est. *Justior me est.* ib. 26. S. Ambr. l. 2. de poenit. c. 8. hic: ideo culpæ ejus deputatum non est: quia ipse prius se accusavit, quam ab aliis accusaretur. Mendoza ib.

Peccavimus; & addit nobis Esu. Judic. 10. 15. Ingenuè confitentur; sed quid reddendum peccatoribus? num supplicium: imò beneficia cœlestia. Quò titulo? *peccavimus!* Ostuli! imò prudentissimi. *Peccavimus!* vox est poenitentis, sicut Davidis: *Peccavi Dom. no.* Qui peccatum ingenuè confitetur, DEum acquirit debitorem cœlestium munerum. Theodoret. q. 17. ubi suas iniquitates confessi sunt, beneficia ejus persenserunt. Escob. t. i. mir. Chr. l. 7. obf. 8.

Domine, nè in furore tuo ardeas me. Ps. 6. 2. Inter alios status, quos oratores Causis emergentibus indiderunt, *concessivam deprecationem* esse dixerunt: cum reus non id, quod factum est, defendit, sed, ut ignoscatur, exposulat. Qui status, licet incrimis apud terrena judicia videatur, humanisque viribus destitutus; invidiâ tamen apud DEum munitione præcingitur: Ut quem nulla valent argumenta defendere, sola possit Confessio vindicare. Hoc vere confitentibus datur; qui dum se cupiunt absolvere, ipsi potius nituntur propria facta damnare. Sic H. monet c. 43. 26. *narra, si quid habes, ut justificeris.* Cassiod. hic.

Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum. Ps. 6. 3. Infirmis confessio cœlestis medici misericordiam monet; à quo facile impetrantur remedia, cum ostenduntur vulnera manifesta. Non enim dixit, quia mereor; sed quia justitiam tuam sustinere non valeo. O clementia magna Creatoris! à Judice percipimus, quid rei dicere debeamus. Docemur pietatem petere, nè nos justitia possit ablutere. Id. ib.

Propter nomen tuum Domine propitiaberis peccato meo. Ps. 24. 11. id est, propter nominis tui gloriam; vel misericordiam tuam: Hoc enim nomen DEI. Ps. 43. 26. *Redime nos propter nomen tuum.* Chald. *Propter bonitatem.* Hebr. *misereremur.* Sed quam hujus propitiationis affert causam? quia forsitan nesciens commisit, quia casu, quia leve? imò

Polyanth. Sacr. Tomi I.

inquit: *Morsum est enim.* Ps. 24. 11. S. Hier. quia grandis est iniquitas. Grandem autem misericordiam cum dico, ingentem etiam illius gloriam dico. Sic Ecclesia canit: *Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.* Quis unquam de gloria alicui gratias agit. Scilicet misericordiam in nos exercitam intelligimus. Rom. 3. 23. *Omnes peccaverunt, & egent gloria DEI.* Octav. in Ecclesiasticum c. 18.

Sana animam meam, quia peccavi tibi. Ps. 40. 5. En ratio, cur misericordiam petat, quia peccavit. Re alii, cum ignosci sibi petunt, peccatum abscondunt; hic autem aperit: illi apertum, ut possunt, excusant. David autem extollit, & magnum dicit: ex quo misericordiam quasi majori cum fiducia sperat. Id. in cap. 18.

Miserere mei DEus. Ps. 50. 1. Rex ille potentissimus, & multarum gentium victor egregius; cum se audisset à Nathan Propheta reargui; peccatum suum non erubuit publicè confiteri: Nec ad noxias excusationes cucurrit, ad quas maxime festinat humanitas. Sed repenè salutari humilitate prostratus ipse se DEo offerens puratus poenitens, piis lacrymis supplicavit. Mirabile dictu! dicendo enim *Judici, miserere mei;* locum examini cognoscitur abstulisse. Vox illa non discutitur; sed sub tranquillitate semper auitur. Cassiod. hic.

Confitebor tibi DEus. Ps. 74. 2. Mortem plerumque generat; vel semel terreno judici crimina confiteri: DEO autem frequentata Confessio non parturit periculum; sed salutem. Pulcherrimus currit ordo verborum: prius se dicit confiteri, id est, peccata deslere; postea invocare nomen Domini. Sic enim signum est, ut ipsius munere prius corda nostra confessione purgemus; & sic ad auxilium suscipiendum nomen Domini invocare debeamus. Id. hic.

Notum in Judæa DEus. Ps. 75. 2. Judæa interpretatur *Confessio*; in hac recognoscitur DEus, qui antè in statu peccati ignorabatur; & DEus eos cognoscit; & se eis notum, & familiarum, ostendit. Hugo Card. hic.

Ostende mihi faciem tuam. Cant. 2. 14. Dicit hoc animæ peccatrici; quæ faciem suam; quam ei Dominus creando contulerat, & recreando formaverat, commutavit in faciem porci &c. q. d. deponere faciem alienam, & ostende mihi tuam. Hugo Card. hic. Age, quod agis, contemplare, quod contemplaris; atque hoc modò semper ostende mihi faciem tuam; & ostendendo corrige, quod Eva peccavit, & abscondit à me faciem suam. Non ostendit mihi faciem suam, cum dicerem, ubi es? non sonuit vox ejus in auribus meis, vox confessionis, quæ sonare debuisset. Rupert. hiel. 2.

Negavit tuum DEum. Luc. 23. 40. Hæc ideo dico, ut pro pietate laborare distatis; & cum domi, tum publicè, emulationem præ vobis ferre, ac pro Christo decertare. Mala propria confitetur; & Domino patrocinatur. Tortus es latro coram Præside, ut latrocinia tua, furta, & cædes, fatereris; non tamen lassus es. Et nunc extra tormenta dicis, *domine facis recipimus?* sic est, inquit: verum illic confessionem

T

excipit

excipit mors; hic confessionem penitentia sequitur, & vita. S. Chrysol. tr. de Zelo, & piet.

Ex Patribus.

Cum apud Sæculi iudices confessus mox dirigatur ad penam; apud Dominum confitens statim pergit ad veniam. S. Ambros. c. 1. de pœnit.

In sæcularibus iudiciis, quantumlibet, post acceptam sententiam, lamenteris, & lugeas; non tamen effugies stendo supplicium. Hic verò, si totò corde ingemueris ad DEum, solvisti repente sententiam, veniamque consecutus es. S. Chrysol. hom. 6. in Math.

Omnis, qui seipsum accusat, iudicis iram mitigat. S. Chrysol. hom. 4. de patientia Job.

Si adversarium nostrum prævertimus, diabolum dico, qui in die illa ob faciem nostram stabit; & jam in præsentia vita, antequam ad tribunal ingredimur, facinora confessi fuerimus, dicendique principium rapuerimus, nostri ipsorum facti accusatores: in tantam misericordiam provocabimus Dominum; ut non solum nobis donet liberari à peccatis, sed & in iustorum Catalogo numerari. S. Chrysol. hom. 20. in Gen.

Cum mala tua confiteris, sacrificium est DEO, Spiritus contribulatus. S. Bern. ep. 112.

Ex eo unusquisque iustus esse incipit, ex quo sui accusator exiterit. S. Bernard. tr. de inter. Dom. c. 1.

Tertium.

Confessio plena gratiis; honore, & favore Divinò.

Ex Veteri.

Spiritus DEI ferebatur super aquas. Gen. 1. 2. Ergo is Divinus Spiritus incubat, à quibus prævidet animas expiandas. Oliva l. 9. Strom. hic.

Psalmi 56. titulus: *in sinem nò disperdas, David in tituli inscriptionem: cum fugeres à facie Saul.* Inscriptio nostri David J. N. R. J. O tu ergo, quicumque fugis à facie Saul, à facie diaboli, vel mortis, aut cuiuscunque vitii; nè corrumpas hunc titulum; imò nè corrumpas te ipsum, destruendo in te, quod dicitur Rex Judæorum. Quid enim est Rex Judæorum? nisi Rex Confessorum? Confitere igitur peccata tua, ut sis Regis hujus regnum. S. Rupert. l. 3. c. 30. in 4. Reg.

Hæc est dies, quam fecit Dominus &c. Pf. 117. 24. Hæc dies scilicet confessionis, quam fecit Dominus; *exultemus &c.* Confessio dicitur dies propter claritatem gratiæ DEI. Et dicitur dies Domini: quia Christus ordinavit Confessionem. S. Vinc. Ferr. f. 1. D. in Alb.

Venavita os iusti. Prov. 10. 11. Lyranus hæc adaptat confessioni peccatorum: q. d. os iusti verè pœnitentis emanat vitales aquas puræ, & sincera, Confessionis; per quam veniam, vitamque gratiæ, consequitur. Corn. hic. Qui lingua per confessionem crimina sua enudat, is vitæ, ac salutis lucrum facit: *Ore namque, ut Paulus ait Rom. 10. 10. confessio sit ad salutem.* Did. Niff. ser. 5. post D. 4. Quadr. §. 6.

Ex Novo, & aliis.

Faciem suam lava. Matth. 6. 17. Facies animæ est conscientia, quæ lavatur confessione. S. Vinc. Ferr. serm. die Cin.

Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Matth. 9. 2. Verè filius DEI est, cui dimittuntur peccata. Haymo.

Locutus est mutus. Luc. 11. 14. Simul loquitur mutus, & cæcus videt, ac dæmoniacus liberatur: quia erga confitentem delicta Dominus se munificentissimum exhibet. Elcob. t. 1. mir. Chr. l. 7. obs. 8.

Pater! peccavi in caelum. Luc. 15. 18. *& osculatus est eum,* v. 20. Sed quomodo supremus Dominus figit oscula impuro oni? jam pulchrum erat confessione: *Pater peccavi!* ut dignum esset DEI osculo. S. Chrysol. hom. 4. in Luc. Occurrens Pater revertenti filio osculatur os ejus, per quod emissà de corde confessio pœnitentiæ exierat, quam pater lætus excepit. Sylv. hic. q. 6. Cur pater non interrogat de substantia perditâ; nec infligit flagella, sed oscula? S. Chrysol. hom. 10. de pœnit: Si pœnas eum dare oportuit, satis poenarum, quod in aliena verlatus est, dedit. Magnam poenam luit fame, carentiâ conspectûs JESU. Sylv. hic. q. 16.

Et osculatus est eum. ib. Sic Pater iudicat, sic emendat; sic peccanti filio dat oscula, non flagella. S. Chrysol. f. 2. Novum genus iudicii, in quo reus, si excusaverit crimen, damnatur; absolvitur, si faretur. S. Zeno Ver. f. 7. ad Neoph.

Date annulum in manu ejus. ib. Annulus signum nobilitatis, & libertatis; per quem Equites à plebeis, & servis, distinguebantur. S. Chrysol. f. 5. posuit annulum in manu ejus, annulum honoris, titulum libertatis, in sine pignus Spiritus, signaculum fidei. Sylv. hic. q. 19. Reverso per confessionis viam prodigo Pater cœlestis stolam primam, seu merita demortua, jam revivificentio, reddi imperat: addit annulum, calceamenta, vitulum saginatum; verbo, omnem abundantiam. Gilbert. f. 33. in Cant. revolve Evangelium, ubique JESUM copiosum invenies ad veniam. Elcob. t. 1. mir. Chr. l. 7. obs. 8.

Hodie mecum eris in Paradiso. Luc. 23. 43. Fœdaverant illum propria facinora; sed Confessio Paradisum pate fecit. S. Chrysol. de latr.

Erat proximum Pascha, dies festus Judæorum. Jo. 6. 4. Tunc enim præcipue confluent homines ad confessionem, & transeunt de vitiiis ad virtutes. Et dicitur *Pascha dies festus Judæorum*: Quia soli Judæi, id est, confitentes peccata sua, faciunt istum transitum de membris diaboli in corpus Christi; de culpa ad gratiam; de vitiiis ad virtutes; de servitute diaboli in libertatem regni; de exilio vitæ præsentis ad patriam æternæ felicitatis. Hugo Card. hic.

Confessio est porta, per quam intrant animæ ad paradisum. S. Albertus f. die Cin.

Quando absolvitur peccator, debet cogitare, quod omnia vulnera Christi sunt aperta, & sanguis effunditur super eum. S. Vinc. Ferr. f. 1. ser. 5. post Oculi.

Quartum.

Confessio facilis, & suavis est.

Facilitas Confessionis in Veteri Testamento praefiguratur. Homicidis constituit Deus sex civitates; tres citra Jordanem Num. 35. 13. totidem ultra Jordanem. Deut. 19. 3. Cur non alia loca ad recipiendos profugos, quam civitates, easque munitissimas, destinavit? Philo Hebr. neque effugium dedit in loca, quae deferta forent; aut parum tuta, ne caedis invitae reus facile eaperetur. Fuerunt praeterea illae refugii urbes propriae Levitarum. Num. 35. 6. Fortè quia Levitae, sicut sanctiores erant, ita ad pietatem praeviores: ut facilis accessus confugiensibus daretur. Mendoza in 1. Reg. 7. Annot. 25.

Putabam, quod egredereur ad me. 4. Reg. 5. 11. ait leprosus Naama. Dicit ei servus fidelis: *Pater si rem grandem dixisti tibi propheta &c.* v. 13. Leproso peccatori dicitur: accede ad Christum, ad Confessarium. Multi sunt potentes, & divites; qui ad animarum medicum vel compulsi tempore veniunt. Sed si confessarius aliter, quam ipsi velint, eos curare disponit; alium quaerunt, qui pro libitu suo eis pharmaca praebent. *Si rem grandem &c.* cum damnatus sis ad aeterna supplicia, cum merueris Inferni poenas; quid magnum postulari potest, ut haec redimas? Certè si porteret omnes labores, cruciatu, afflictiones corporis, subire &c. Jo. Osorius D. 5. post Epiph.

Nunquid adhaeret tibi sedes iniquitatis, qui singis laborem in precepto? Pl. 93. 20. Dicit potest ob difficultatem renuenti Confessionem. Fictitius est ille labor, quem times. Tui te cordis iniquitas, non operis difficultas, à Confessione deterret: timidos illos terrae promissae exploratores imitatus, quaedam in hoc sacramento singis monstra de genere giganteo; quibus vincendis te imparem putas: cum tamen Josue, & Caleb, & qui illos Christiani milites imitantur, facile possint ea omnia, sicut papam, devorare. Mendoza in 1. Reg. 7. Annot. 25.

Dum irent, mundati sunt. Luc. 17. 14. Ut discamus, DEI pharmacum accedentibus aegris occurrere; nec pati se ab iis conveniri. Ipsum curationis desiderium, curatio est. Oliva l. 13. Stron. §. hic.

Confitemini alterutrum peccata vestra. Jacobi 5. Cur non expressè dicit, confitemini Sacerdotibus? §. ad leniendum confessionis onus, & verecundiam. q. d. confiteri debetis; at non angelis; coram quibus; utpote purissimis, & sanctissimis, nimis erubesceretis peccata vestra, praesertim carnalia, aperire; sed hominibus, Sacerdotibus; qui iisdem peccatis, & tentationibus, obnoxii sunt, aut fuerunt, aut esse possunt. Corn. hic.

Quid timeo confiteri peccata mea quid vereor opprobrii mei mentionem facere apud eum, cujus iudicia dulcia sunt? Quod severum in aliis, in Christo dulce est, & suave; quia ipse suavis est. S. Ambr. in Pl. 118. Oclon 5.

O dulcis sententia! ô damnatio necessaria! homo jugulatur, ut vivat; percussor, percussorisq; non cernitur gladius; percussiq; non hiat vulnus, non desluit sanguis, non decolor color est. Ipsi

Polyanib. Sacr. Tom. I.

est, & tamen ipse non est. Vetus quidem videretur domicilium; sed novus est inquilinus. S. Zeno Ver. l. 2. ad Neoph. post baptismum.

Quantum

Confessio est utilis animae.

Confessio, & pulchritudo, in conspectu ejus. Pl. 95. 6. *Egressus est à filia Sion omnis decor ejus.* Thren. 1. 6. S. Bonav. hic. decor egreditur, quando homo non confitetur. Sylv. c. 22. in Luc. 11. q. 6. Confessionem bene sequitur pulchritudo: Quia nemo potest esse speciosus, nisi qui Domini fuerit miseratione mundatus. Fœdos nos peccata nostra faciunt; sed penitentiae reddunt lavacra decoros. Cassiod. hic.

Terxit manum ejus, & dimisit eam febris. Matth. 8. 15. Inde medicamentum habet peccator, si nudam malitiam suam exhibeat oculis Divini Medici. Baezat. 2. l. 10. c. 6.

Erat autem sabbatum in die illo. Jo. 5. 9. In die gratiae, cum sanatur homo, est Sabbathismus: in quo notatur spes aeternae quietis, & quies peccatoris. Pl. 114. 7. *Convertere anima mea in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi.* Hugo Card. in Jo.

Cur cessas aggredi, quod scias mederi tibi? multae quidem animae, & irrationales, medicinas sibi divinitus attributas, in tempore agnoscunt. Cervus sagittâ transfixus, ut ferrum de vulnere expellat, scit sibi dictam non medendum. Hirundo, si excoecaverit pullos, novit illos rursus oculare de sua chelidonia. Peccator restituendo sibi institutum à Domino exomologesim sciens, praeteribit illam. Terrull. l. de vel. Virg.

Quid est peccatorum Confessio nisi quaedam vulnerum ruptio? quia peccati virus salubriter aperitur in confessione, quod pestiferè latebat in mente. S. Greg. hom. 38. in Evang.

Varia alia motiva.

Dixitq; Lamech, quoniam occidi virum. Gen. 4. 23. Non solum factum constebatur, & caedes in medium afferebat, quas operatus erat; sed & poenam sibi inferebat, comparans peccatum suum peccato Cain: quâ enim veniam, inquit, fuerit dignus, qui alterius poenâ emendatior non sit; sed recentem, & auribus infonantem habens memoriam, insuper duplex homicidium patravit. S. Chryl. hom. 20. in Gen.

Dabitis Deo Israel gloriam. 1. Reg. 6. 5. Quomodo hæc munera in gloriam Dei cedebant? Est hebraismus; quò illi dicuntur Deo gloriam dare, qui sua peccata confitentur. Jos. 7. 19. ad Achan, *Fili mi, da gloriam Deo.* Pharisæi coeco Joan. 9. 24. *da gloriam Deo.* Jer. 13. 16. *dare Domino Deo vestro gloriam, antequam conenebriscat.* Mendoza in 1. Reg. 6.

Os justi meditabitur sapientiam &c. Pl. 36. 30. Quid est loqui iudicium? nisi confitendo se Sacerdoti tradere iudicandum. Et quid est meditari sapientiam? nisi ad eum te conferre pro indulgentia, qui clavem habet in DEI Ecclesia. S. Bonav. serm. 2. de S. Ambros. Ep.

Tt 2

Mors,

Mors, & vita, in manu lingua. Prov. 18. 21. Mors est, si mortifera peccata malè confitearis; vita, si ritè aperias. Mirum sanè est, hominem à dæmone, id est, peccatò lethali, vexatum, mutum esse. Clamat, qui dolore vexatur, medicum invocat; dolorem, morbumque aperit. At miser, qui mortiferis tabescit criminibus, mutus silet; nec Medicum accersit, nec morbum patefacit. Barrad. t. 2. l. 8. c. 19.

Si de exomologesi retractas, gehennam in corde considera, quam tibi exomologesi extinguet: & poenæ prius magnitudinem imaginare; ut de remedii adeptione non dubites. Tertull. lib. de poenit. c. 12.

Mortem plerumque generat, vel semel terreno Judici crimina confiteri; Deo autem frequentata confessio, non parturit periculum; sed salutem. Cassiod. in Pl. 74.

Multis cameris dæmon habet ingressum, vel habere potest, in domum conscientia nostræ, scilicet animæ; sed tamen nunquam, nisi per unum ostium, potest ejici, & expelli: scilicet oris, seu confessionis. S. Anton. Pad. D. 3. Quadr.

Plures sua insunt in syrupos, potiones, & pillulas; qui unice peccavi possent sanari. Jugaris Conc. 16.

§. III.

*Accusa te, non excusa.**Ex Veteri, & Novo.*

Mulier, quam dedisti mihi sociam, dedisti mihi de ligno, & comedi. Gen. 3. 12. Salvian. l. 3. ad Eccl. Cathol. dum se excusat, accusat. Caput mulieris est vir; ac proinde ipse debebat mulierem gubernare; non verò ejus directionem sequi. Sylv. addit. in Matth. 9.

Ubi est Abel frater tuus? Gen. 4. 9. *nescio, num custos &c.* Responsò exasperatus Dominus ait: *Nunc maledictum eris super terram.* Et quare non antea? sed nunc? jam cæde dexteram polluerat, & post responsum maledictus, quali antea execrandus non fuerat. Naxera in Jos. 7. §. 39.

Quia vidi, quòd populus dilaberetur. 1. Reg. 13. 11. Pro mercede audiit: *Stultè egisti &c.* 2. Reg. 12. 13. David à Nathan argutus ait: *Peccavi Domino!* & audiit: *Domine quoque, transulit peccatum tuum.* Quæ differentia? David deliquit; sed humiliter confessus. Saul tot crimina non commisit; sed erimen defendit, & reatum excusavit. Plusque iram Numinis incendit excusationis temeritas, quam humana conditionis fragilitas. Id. ib. §. 30.

Pone, Domine, custodiam ori meo. Pl. 140. 3. Hebr. *janitorem.* *Non declines cor meum in verba malitia, ad excusandas excusationes in peccatis.* ib. 3. Quot rationes inquit peccator; ut observat S. Bern: ad excusandum se. Quòd si se convictum advertit, dicit; feci, sed bene feci. Si verò male fecisse convincitur, dicit: si multum feci, non feci malà intentione. Tandem se excusat; diabolus me decepit; ille homo mihi persuasit. Semper scuta quærit, quibus se defendit.

Diez fec. parte Quadragesimalis D. Septuages.

Non contradicas verbo veritatis ullo modo. Eccl. 4. 30.

Dabis et scutum cordis. Thr. 3. 65. Hoc scutum primus homo tenuit: qui requisitus, cur lignum veritum contigisset? non ad se culpam retulit, sed ad mulierem; & reatum suum oblique ad authorem dati inique retorfit, qui ei mulierem dederat. Hoc scutum etiam requisita mulier tenuit; neque ipsa ad se culpam inflexit; sed serpens persuasione replicavit: volens & ipsa reatum suum in creatorem inflectere; quod illic intrare serpente, persuasurum talia, permisisset. S. Paschasius, hic.

Arefacta est continuo ficulnea. Math. 21. 19. Quia post transgressionem Adam accepit folia ficus, quibus obtexit suæ turpitudinis peccatum; cum Christus destrueret transgressionis peccatum, & confingeret; deleteretque in cruce; arefecit operculum peccati, id est, folia ficus; quibus Adam tegebatur. S. Athanas. apud. Sylv. hic q. 58.

Percutiebat peccatum suum. Luc. 18. 13. Non ut exteriorem corporis aliquam partem magis delinquentem; sed velut sub quo quiescit inquietum. Ad mala hominis cor omnium malarum actionum fontale principium. Percutiebat peccatum suum, non alienum: non in alium refundens culpam; non causam; non occasionem, non suggestionem Sathanicam; sed seipsum criminans: qui, si nollet, nullò modo peccasset. Sim. de Cass. l. 6. c. 25. hic.

Præveni accusatorem tuum. Si teipsum accusaveris, accusatorem nullum timebis; si te detuleris ipse, etsi mortuus fueris, revivifies. S. Ambr. l. 2. de poenit. c. 7.

§. IV.

*Motiva integra Confessionis.**Ex Veteri, & Novo.*

Factus est homo in animam viventem. Gen. 2. 7. Chald. *Factus est homo in animam loquentem. Vestimenta ejus* (leprosi) *dissuasit; & caput ejus revelatum, & os ejus adaperit.* Levit. 13. 45. (ita legit Origenes) Per quæ designat, eum, qui in anima leprosus est; id est, qui peccatis confixus est; non oportere sibi assumere tegumenta, & turpitudinis operire peccati. Orig. hom. 8. in Gen.

Solve vincula colli tui captiva filia Sion. If. 52. 2. Signanter dicit *vincula colli*; quia maxime periculosa. Licet fur ligetur manibus, vel pedibus; semper potest habere spem evadendi. Sed quando chorda est circa collum, stringitur; & guttur suffocatur; tunc est certus de suspendio in morte. Ita licet diabolus &c. Summa Prædic. Confess. integra.

Effundet sicut aquam, cor tuum in conspectum Domini. Thr. 2. 19. Cæteri liquores cum effunduntur, quasi cum mora, & difficultate, exeunt, & aliquid sui seculentum in vasculis suis relinquant: Aqua verò, cum effunditur, de facili, & tota simul, egreditur. Petr. Blef. f. 39. in Dedic. Eccl. Non sicut lac, cujus color remanet; non